

застосування такого поводження, утримувати особу у принизливих умовах, примушувати до дій, що принижують її гідність;

3) цільовий характер застосування. Застосування спеціальної техніки повинно бути спрямовано на захист прав і свобод громадян, інтересів держави від посягань з боку злочинців;

4) наявність фактичних причин для застосування. Рішення про застосування спеціальної техніки можна прийняти лише за наявності достовірних даних – фактів підготовки чи вчинення злочину або скоєння правопорушення;

5) обов'язкове документальне оформлення застосування технічних засобів. Застосування технічних засобів обов'язково фіксується у необхідних документах на наступних етапах: – оформлення прийнятого рішення про застосування технічних засобів; – оформлення факту застосування технічних засобів; – оформлення відомостей, матеріалів, отриманих у результаті застосування технічних засобів; – оформлення фактів використання відомостей.

Можемо проаналізувати що, кожен засіб зв'язку відіграє важливу роль під час несення служби та допомагає патрульним взаємодіяти між собою та вчасно передавати інформацію, а також забезпечує мобільність для поліцейських.

Кутова Дар'я Дмитрівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
ННІ № 2 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри
цивільного права і процесу Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент **Шаповал Л. І.**

ПРАВО НА ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ ТА ЙОГО ОХОРОНУ

Україна торує шлях до реалізації ідей правової держави в сфері судочинства, конституційним визнанням прав людини найвищою цінністю. У чинному Цивільному кодексі України неприпустимість довільного вторгнення в сферу особистого життя відноситься до числа загальних принципів цивільного законодавства.

У сучасному світі дуже гостро постає питання щодо охорони таємниць особистого життя людини. Таємниця особистого життя охоплює різні сторони індивідуальної життєдіяльності людини (інтимні сторони, звички і нахили, здоров'я, фізичні та фізіологічні особливості, засоби особистого спілкування, здійснюються людиною юридично значимі дії, фінансові справи і т. п.). У зв'язку з цим право

на таємницю особистого життя включає: таємницю особистої інформації, усиновлення, кореспонденції та телефонно-телеграфних повідомлень, слідчих, нотаріальних дій та інших дій юрисдикційних органів, медичну, банківську і адвокатську таємницю [1].

Особисте життя – це особлива частина приватної сфери людської життєдіяльності, яка полягає в різноманітних відносинах, стосунках, явищах, подіях, що не мають публічного значення, визначається і регулюється самою особою. Право на особисте життя гарантується ст. 32 Конституції України.

До особистих немайнових прав людини належать :

- право на індивідуальність;
- право на власне зображення;
- право на особисті папери;
- право на таємницю кореспонденції;
- право на недоторканність житла.

Розкриємо детально ці права. Право на індивідуальність фізичної особи полягає в можливості володіти певною індивідуальністю, тобто бути визнаним носієм цього особистого немайнового блага, використовувати свою індивідуальність, тобто обирати будь-яку з можливих форм та способів прояву своєї індивідуальності, якщо вони не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства. Окремі прояви індивідуальності можуть обмежуватись за певними критеріями (місцем, часом, специфікою діяльності тощо), створювати та змінювати свою індивідуальність, тобто можливість самостійно визначати її обсяг та зміст. Також особа має право вимагати захисту у разі будь-якого порушення права на індивідуальність, тобто можливість вимагати захисту у випадках, коли особі створюють перешкоди у реалізації цього права, або коли вчиняють дії, якими порушується це право [2].

Право на власне зображення полягає в недопущенні вільного показу, показу, відтворення, використання будь-яким чином зафіксованого яким-небудь способом зображення особи без її згоди, його законних представників або спадкоємців. Також визнаємо, що недоторканність візуального образу особи (зображення) є похідним елементом більш загального права на особисте життя. На мою особисту думку, це право має як і позитивний аспект поведінки особи, так і негативний. Позитивний полягає в тому, що особисте життя особи, її фотографії, відео, де вона приймала безпосередню участь і так далі – захищається державою і правом у повному обсязі, але це лише можлива міра поведінки особи. Негативним є те, що це право покликане охороняти особисте життя особи від посягання інших людей, тобто спочатку відбувається порушення права, і лише потім – його усунення [3].

Право на особисті папери включає в себе можливість надавати згоду чи забороняти ознайомлення з особистими паперами та їх використання і розпорядження. Тобто фізична особа визначає самостійно з урахуванням її інтересу та мети коло осіб, які можуть ознайомлюватися та використовувати, зокрема шляхом опублікування, її особисті папери.

Право фізичної особи на таємницю листування, телеграм, телефонних розмов, телеграфних повідомлень та інших видів кореспонденції є одним з основних особистих немайнових прав, яке віднаходить своє місце у ст.31 Конституції України, а також у ст. 12 Загальної декларації прав людини.

Право на недоторканність житла є правом, під яким слід розуміти можливість фізичної особи дозволити проникнути до житла лише за її згодою, або за вмотивованим рішенням суду. Це право має особливе значення для кожної особи, оскільки його дотримання є певною гарантією інших прав людини – права на життя, на особисту недоторканність, на невтручання в особисте і сімейне життя, на володіння, користування і розпорядження своєю власністю тощо [4].

Цивільне право відстає від конституційного з приводу захисту особистих немайнових прав. Так, право на ім'я, на особисту недоторканість, особисту свободу, охорону здоров'я, на таємницю особистого життя і спілкування, а також право на недоторканість житла гарантується Конституцією України та іншими міжнародно-правовими актами, ратифікованими Україною. Але відсутність процедури (способів) захисту цих прав, окрім загального положення, що вони «можуть бути захищені в судовому порядку», призводить до їх порушення і неможливості відстояти.

В Україні нормативного закріплення дістало лише право на захист честі, гідності та ділової репутації. Згідно зі ст. 7 ЦКУ громадянин або організація мають право вимагати за судом спростування відомостей, що не відповідають дійсності або викладені неправдиво, порочать їх честь і гідність чи ділову репутацію або завдають шкоди їх інтересам, якщо той хто поширює такі відомості, не доведе, що вони відповідають дійсності.

Засобом захисту честі і гідності та ділової репутації є спростування відомостей, які порочать честь і гідність чи ділову репутацію людини або організації, які встановлюються законом або судом [5].

Право на повагу до особистого життя є правом жити за власним бажанням, правом бути захищеним від публічності, право встановлювати і розвивати стосунки з іншими людьми, особливо в емоційній сфері для розвитку та встановлення особистості.

Еволюція прецедентного права за Європейською конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод показала, що

гнучкість, притаманна терміну «повага» , дозволяє йому розвиватися і, незважаючи ні на що, реагувати на зміни в суспільстві. Аналізуючи ставлення осіб у сучасному суспільстві до таємниці особистого життя, видається встановлення лише його таємниці неактуальним.

Зазначене вказує не тільки на перспективи наступних наукових досліджень права фізичної особи на особисте життя та його таємниці, але й на необхідність подальшого питання таємниці та поваги до особистого життя фізичної особи.

Список використаних джерел

1. Бірюков І.А., Заїка Ю.О. «Цивільне право України. Загальна частина» Навчальний посібник / К.: КНТ, 2006.- 480 с.
2. І. Тетарчук, Т. Дяків «Цивільне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів», 2017 р.
3. Романченко Т. С., Право фізичної особи на власне зображення. - Київ, 2011. – 189 с.
4. Цивільне право України : навч. посіб. / Стефанчук Р. О., Київ, 2005. – 309с.
5. Шимон С.І. Відшкодування моральної (немайнової) шкоди як спосіб захисту суб'єктивних цивільних прав: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / НАН України, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. / С.І. Шимон / – К., 1998. – 17 с.